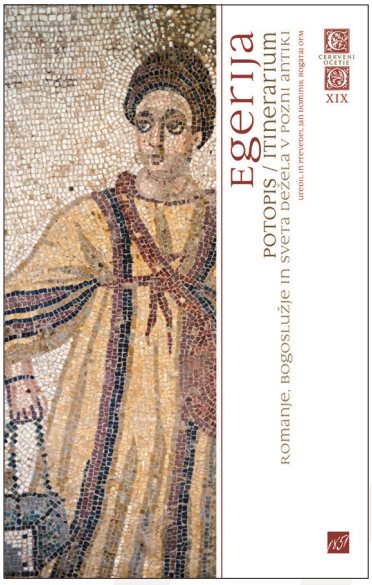
Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba
CELJE – LJUBLJANA

EGERIJA, *POTOPIS / ITINERARIUM*



Podatki o knjigi

- Naslov: Potopis / Itinerarium
- Podnaslov: Romanje, bogoslužje in Sveta dežela v pozni antiki
- Avtor: Egerija
- Zbirka: Cerkveni očetje XIX
- Urednik zbirke: dr. Miran Špelič OFM
- Urednica: dr. Cvetka Rezar
- Znanstveno-kritično izdajo uredil in besedilo prevedel: Jan Dominik Bogataj OFM
- Spremna študija: Jan Dominik Bogataj OFM
- Velikost: 130 mm x 210 mm
- Vezava: mehka z zavihi
- Število strani: 356
- ISBN: 978-961-278-518-5 (Celjska Mohorjeva družba)
- ISBN: 978-961-6844-89-5 (Teološka fakulteta)
- Cena: 28 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani
- Leto izdaje: 2020

Kontakt

Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Očarljiv odtis doživljanja svetih krajev

Potopisni dnevnik večletnega romanja po svetopisemskih krajih Egipta, Palestine, Sirije, Mezopotamije in Male Azije s konca 4. stoletja, ki ga je zapisala neznana romarica, je očarljiv odtis njenega intimnega doživljanja svetih krajev, obenem pa kot prvovrsten zgodovinski dokument, odkrit šele pred dobrimi sto leti, omogoča vpogled iz prve roke v tedanje življenje na opisanih območjih.

Egerijin potopis ponuja neprecenljiv zaklad informacij za različna področja proučevanja, kot so arheologija in topografija Svete dežele, oblikovanje krščanskega bogoslužja, zgodovina meništva, razvoj latinskega jezika, svetopisemska eksegeza in nasploh pojav romanj v pozni antiki. Egerija je dragocena kot ena izmed redkih ženskih antičnih avtoric, besedilo pa omogoča oseben vpogled v kraje in doživljanje takratnega Bližnjega vzhoda skozi njene oči.

Znanstveno-kritična izdaja na sosednjih straneh teče dvojezično, v latinskem izvirniku in v slovenskem prevodu, na koncu so dodani tudi zemljevidi krajev in poti Egerijinega potovanja. Slovenski prevod želi biti razumljiv, obenem pa v določeni meri ohranjati tudi lastnosti latinskega izvirnika, za katerega je značilen izrazit pogovorni slog, skorajda brez literarne izpiljenosti, z nekaterimi odstopanji od klasične latinske slovnice.

O avtorici

Glede avtoričinega biografskega, predvsem socialnega, ozadja so mnenja strokovnjakov različna, na splošno pa jih lahko združimo v tri teorije. Po prvi teoriji naj bi bila avtorica besedila Silvija (Silvanija) iz Akvitanije (330–406), svakinja Flavija Rufina, prefekta na dvoru Teodozija Velikega, o kateri Paladij v *Zgodbah za Lavza* poroča, da ga je spremljala na poti v Egipt nekje okrog leta 388. Druga teorija je avtorstvo besedila pripisovala Gali Placidiji (388–450), hčeri Teodozija Velikega, zaradi povezav s špansko provenienco, datiranja v zadnja desetletja

4. stoletja in njenega visokega socialnega statusa, ki je omogočal potovanja. V skladu s tretjo, danes skoraj soglasno sprejeto teorijo, ki se zanaša na pismo Valerija in njegovo omembo »svete (meniške) žene (*sanctimonialis*)« Egerije, pa je avtorstvo pripisano tej ženi, ki je očitno ob vrnitvi z romanja v svojem kraju pustila določen pečat, obveljala za zgled pobožnosti in dosegla slavo svetništva.

O prevajalcu

Jan Dominik Bogataj OFM je strokovni sodelavec pri Inštitutu za Sveto pismo, judovstvo in zgodnje krščanstvo na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. Po magisteriju na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani in diplomi iz bibličnih študij v Jeruzalemu (Studium Biblicum Franciscanum) sedaj pripravlja doktorat iz teologije in patristične znanosti na Institutum patristicum Augustinianum (Papeška lateranska univerza v Rimu). Posveča se raziskovanju in prevajanju zgodnjekrščanske književnosti.

Iz knjige

Naslednje pa je prav gotovo osupljivo in menim, da ne bi bilo možno brez Božje milosti: čeprav je srednja gora, ki se posebej imenuje Sinaj, to je tista, kamor se je spustilo Gospodovo veličastvo, višja od vseh, se je vseeno ne vidi, dokler ne prideš čisto do vznožja, a preden se nanjo povzpneš. Ko pa se ti je izpolnila želja in se spuščaš od tam, jo vidiš tudi z druge strani, kar ni mogoče, dokler se ne povzpneš. To sem izvedela, še preden smo prišli do Božje gore, iz pripovedi bratov, in ko sem prispela tja, sem se sama prepričala, da je res tako.

V soboto zvečer smo se potemtakem vzpeli na goro in prispeli do nekaj samotišč, kjer so nas menihi, ki so tam bivali, zelo prijazno sprejeli in nam izkazovali vse gostoljubje. Tam je tudi cerkev z duhovnikom. Čez noč smo torej ostali tam in se od tam v nedeljo zgodaj zjutraj s tistim duhovnikom in tamkajšnjimi menihi povzpeli na posamezne hribe. Vzpon nanje zahteva neznanski napor, ker se nanje ne povzpneš polagoma v krogih, kot po položji hišici, kot se reče, ampak čisto naravnost kakor po zidu in z vsake gore posebej je treba iti naravnost dol, dokler ne prideš do vznožja tiste srednje, ki je pravi Sinaj.
(Str. 83)

Čeprav Bogu dolgujem hvaležnost za vse, še zlasti za toliko čudovitega, kar mi je, nevredni in nezaslužni, blagovolil nakloniti, da sem obhodila vse kraje, ki si jih ne zaslužim, pa se vendarle ne morem dovolj zahvaliti tudi vsem svetim možem, ki so me, nepomembno kot sem, blagovolili naklonjeno sprejeti v svojih samotiščih in me celo vodili po vseh krajih, po katerih sem jaz vedno spraševala na podlagi Svetega pisma.
(Str. 103)

Verjemite mi, moje predrage, da so Izraelovi sinovi potovali, vsaj kolikor sem mogla spoznati, takole: za kolikor so šli na desno, za toliko so se vrnili na levo, in kolikor so znova šli naprej, za toliko so se znova vračali nazaj. Tako so potovali, dokler niso prispeli do Rdečega morja.
(Str. 109)



3000 Celje, Prešernova ulica 23, T 03 426 48 00, F 03 426 48 10, Knjigarna: T 03 490 14 21, F 03 490 14 22
1000 Ljubljana, Nazorjeva ulica 1, T 01 244 36 52, F 01 244 36 75, Knjigarna: T 01 244 36 50
info@celjska-mohorjeva.si • www.mohorjeva.org